

[Stærmosen.]

små 1 000 Kr. pr. Barn, det vil sige, der skal præsenteres en Regning til hver enkelt Skolekreds paa et gennemsnitligt Beløb et Sted imellem 20 000 Kr. og 25 000 Kr. Det ligger efter min Mening saadan, at man kan ikke lade de tyske Privatskoleforeninger fortsætte eller lade nye Foreninger blive dannet, før man har præsenteret denne Regning, og før man paa en eller anden Maade har faaet Sikkerhed for, at den vil blive betalt. Det er mit Standpunkt i denne Sag, og det vil jeg forfægte til dens Afslutning.

Jørgen Jørgensen: Det ærede Medlem Hr. Heick fremsatte en Bemærkning om, at der til den danske Kommuneskole i Flensborg fra tysk Side kun blev ydet det, at der af det offentlige blev stillet Bygning til Raadighed, alt det øvrige skulde betales af det danske Mindretal. Jeg har ikke Oplysninger ved Haanden, saa jeg kan ikke kontrollere denne Udtalelse, men efter det, jeg hidtil har hørt om Forholdene dernede, vil jeg mene, at den Udtalelse, det ærede Medlem fremsatte, ikke kan være rigtig.

Undervisningsministeren (Hartling):

Jeg skal kun gøre ganske faa Bemærkninger.

Det ærede Medlem Hr. Christmas Møller sagde, det kunde ikke være min Mening, at man ikke maatte kritisere mit Standpunkt. Nej, naturligvis, det er ingenlunde min Mening, men det var min Mening at sige, at det kom i høj Grad an paa, paa hvilket Grundlag man kritiserede mit Standpunkt, om man kritiserede det sigende, at et Flertal og jeg som Minister har forladt det Frihedsprincip i Skolelovgivningen, som vi har bygget paa siden 1920; det, synes jeg, er en farlig Kritik at udøve. Hvis man derimod, som det ærede Medlem gjorde sidst, taler om, at Afspænding efter hans Opfattelse finder bedre Sted ved Mindretallets end ved Flertallets Stilling, lader det sig høre. Som jeg ogsaa sagde: man kan hævde, at de tysksprogede kommunale Skoler er den bedste Form for at udøve denne Frihedslovgivning over for Mindretallet, men det er noget ganske andet end at ville hævde, at naar vi følger Flertallet, saa forlader vi Frihedslinien i vor Skolelovgivning. Det er det, jeg stadig opponerer imod som en uhyre farlig Ting at paastaa, og jeg har saa sent som i Dag været ude for, at man fra Mindretallets Side dernede øjeblikkeligt tog til Indtægt Ting, der var sagt i saa Henseende, og henholdt sig til dette.

Med Hensyn til 1920-Ordningen ironiserede det ærede Medlem over, at jeg havde rost den. Ja, den roser jeg stadig, men jeg kan ikke rose det, der saa at sige fulgte af den, at vi fik alle Tillægsordningerne. Man kommer jo ikke udenom, at de var tilknyttet Kommuneskoleordningen. Derfor fik vi Mellem-skoleordning, Realskoleordning m. v.

Til det ærede Medlem Hr. Nørlund vil jeg gerne sige, at det var ikke mig, der bragte Loyalitetsspørgsmaalet ind i Debatten, men det var det ærede Medlem selv. Jeg tog Spørgsmaalet op. Jeg er imidlertid glad for hans Bemærkninger om, at han og hans Parti ikke agter at forlade Frihedsprincippet, men naar jeg berørte denne Mulighed, saa var det, fordi man kan give Tilslutning til Frihedsprincippet ud fra en Kærlighed til dette Princip, men man kan ogsaa gøre det ud fra de Betragtninger, det ærede Medlem fremsatte, og det var disse Betragtninger, jeg kritiserede, og som jeg stadig tillader mig at kritisere, fordi jeg synes, de er noget farlige. Jeg er enig med det ærede Medlem i, at der kunde ogsaa være Spørgsmaal om Demokrati og Nazisme, men saa maa vi rigtignok passe nøje paa, at vi ikke blot ikke selv anvender, men heller ikke taaler, at andre anvender Nazismens Metoder i Kampen, der føres dernede. Det maa vi tage bestemt Afstand fra.

Til det ærede Medlem Hr. Jørgen Jørgensen, der hævder, at Mindretallet er saa vanskeligt stillet, at det næppe kan oprette mange Privatskoler, vil jeg sige, at det kan være rigtigt, men er ikke Forholdet det, at Mindretallet i det hele taget i den Situation, det staar i, er vanskeligt stillet paa mange Omraader, altsaa ogsaa paa dette, og er Sandheden ikke den, at det er ikke os, der har bragt Mindretallet i den vanskelige Stilling, men det er i Sandhed Mindretallet selv? Derfor synes jeg, at den Omhu, man kan have for Mindretallet i denne Sag, er ikke saa helt vel anbragt.

Til sidst vil jeg sige, at jeg kan ikke være enig i, at vi ved at gennemføre Flertallets Forslag forringer Mindretallets Mulighed for at leve et frit folkeligt Liv — jeg tror, det var det Udtryk, det ærede Medlem brugte. Det er nemlig ikke rigtigt. Der bliver selvfølgelig en Skolemulighed mindre, men ogsaa Mindretallet her mindsker jo Mulighederne ved at tage fra Hjemmetyskerne, hvad man gav dem allerede i Midten af 20'erne. Mellem-skole og alt det der vil Mindretallet her jo ogsaa tage fra dem og altsaa give dem en mindre Mulighed for at udfolde sig end den, de har haft dernede gennem en Række Aar.